

No: 1256 – Mahreç İşareti

GÜRGENTEPE ÇOBAN FASULYESİ

Tescil Ettiren

ORDU İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ

Bu coğrafi işaret, 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu kapsamında 25.03.2021 tarihinden itibaren korunmak üzere 11.11.2022 tarihinde tescil edilmiştir.

Tescil No : 1256
Tescil Tarihi : 11.11.2022
Başvuru No : C2021/000143
Başvuru Tarihi : 25.03.2021
Coğrafi İşaretin Adı : Gürgentepe Çoban Fasulyesi
Ürün / Ürün Grubu : Fasulye / İşlenmiş ve işlenmemiş meyve ve sebzeler ile mantarlar
Coğrafi İşaretin Türü : Mahreç işareti
Tescil Ettiren : Ordu İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
Tescil Ettirenin Adresi : Akyazı Mah. Kanuni Sultan Süleyman Cad. Tarım İl Müd. Ana Bina No:24/1 Altınordu ORDU
Coğrafi Sınırı : Ordu ili Gürgentepe ilçesi
Kullanım Biçimi : Gürgentepe Çoban Fasulyesi ibareli aşağıda verilen logo ve mahreç işareti amblemi, ürünün ambalajı üzerinde yer alır. Ürünün ambalajı üzerinde kullanılmadığında, Gürgentepe Çoban Fasulyesi ibareli logo ve mahreç işareti amblemi, işletmede kolayca görülecek şekilde bulundurulur.

Ürünün Tanımı ve Ayırt Edici Özellikleri:

Gürgentepe Çoban Fasulyesi; Gürgentepe ilçesinde yetişen *Phaseolus Vulgaris* L. çeşidi battal fasulyedir. Sırk veya askı siteminde yetiştirilen yıllık bir bitkidir. Üretiminde, tohumluk olarak kullanılmak üzere bir önceki hasat döneminde ayrılan taneler kullanılır. Sağlıklı, büyük ve iyi özelliklere sahip olan tohumluk taneler; sırkaların en alt sırasından toplanır. Tohumluk taneler ayrıldıktan sonra fasulyeler %13-15 nem oranına gelinceye kadar kurutulur.

Gürgentepe Çoban Fasulyesinin iri ve böbrek şeklinde beyaz renkli taneleri vardır. Baklaları uzun ve düz şekillidir. Bakla içinde ortalama 4-5 adet tohum bulunur.

Gürgentepe Çoban Fasulyesi, volkano sedimanter özelliği olan topraklarda yetişir. Coğrafi sınırın bol yağış alması, yabani bitkilerin zamanla çürüyerek tabii gübreye dönüşmesini sağlayarak toprağın verimini artırmıştır. Gürgentepe Çoban Fasulyesi bu nedenle 248-496 kg/da verim sağlar.

Gürgentepe Çoban Fasulyesinin 1000 tane ağırlığı 925-1512 g olup diğer bazı özelliklerine aşağıda yer verilmektedir.

Tablo: Gürgentepe Çoban Fasulyesinin bazı özellikleri

Özellik	En düşük değer	En yüksek değer
Bakla boyu (cm)	14	16
Bakla genişlik (cm)	1,0	1,2
Bitkide bakla (adet)	23	37
1000 tane (g)	924	1512
Yaş ağırlık (g)	165,6	291,9
Su alma kapasitesi (g/tane)	0,75	1,25
Su alma indeksi (%)	1,1	0,80
Kuru hacim (ml)	134	196
Islak hacim (ml)	254	260
Şişme kapasitesi (ml/tane)	0,72	1.10
Şişme indeksi (%)	1,5	2.2
Protein oranı (%)	16,0	20.4

Üretim Metodu:

Gürgentepe Çoban Fasulyesi yetiştirilecek tarla, sonbaharda derin bir şekilde sürülerek bırakılır. İlkbahar mevsiminde toprak tava geldiğinde yüzeysel bir şekilde tekrar sürülür. Ekim zamanı, baharın son soğuklarının zarar vermemesi için mayıs ayının ilk haftasıdır. Bu aylarda hava sıcaklığı ortalama 12°C olduğu için çimlenme ve çıkış oluşur.

Ekim, 50 cm sıra arasında ve 15 cm sıra üzeri aralıklarla yapılır. Ekim derinliği hafif toprakta 8-10 cm aralığında, ağır toprakta ise 6-8 cm aralığında olmalıdır.

Gübre uygulaması toprak analizi sonuçlarına göre yapılmakla birlikte, genellikle dekara 4 kg azot (N) ve 6 kg fosfor (P₂O₅) gübresi verilir. Coğrafi sınırda genellikle yanmış ahır gübresi kullanılır.

Gürgentepe Çoban Fasulyesinin tarımında en önemli bakım işlemi çapalama ve ot kontrolüdür. Yabancı otlarla mücadele, bitkilerin 3-4 yaprak olduğu devrede 3-5 defa çapa ve elle ot alımı şeklinde yapılır. Ekimden sonra yağmur yağmırsa veya sulama yapılmırsa oluşan kaymak tabakasının hafif çapalama ile kırılır.

Coğrafi sınır yağışlı bir iklimle sahip olduğundan sulamaya çok ihtiyaç duyulmaz.

Hasat işlemi eylül ayının sonu - ekim ayı başı itibarıyla başlar. Bitkilerin ve baklaların sararıp tanenin sertleştiği evre hasat için en uygun zamandır. Toplanan bitkiler harmanlarda kurutulur. Kuruyan baklalar ayıklanır ve nem oranı % 13-15 oluncaya kadar kurutma işlemine devam edilir.

Gürgentepe Çoban Fasulyesi, % 13-15 oranında neme sahip kuru fasulye olarak, gıda ile temasa uygun ambalajlarda paketlenerek satışa sunulur. Aynı nem koşullarında depolanarak 12 ay muhafaza edilebilir.

Sııkların en alt sırasından toplanan ve sağlıklı, büyük ve iyi özelliklere sahip olan taneler, bir sonraki ekim döneminde tohumluk olarak kullanılmak üzere ayrılır.

Coğrafi Sınır İçerisinde Gerçekleşmesi Gereken Üretim, İşleme ve Diğer İşlemler:

Gürgentepe Çoban Fasulyesinin geçmişi eskiye dayanır. Coğrafi sınırın tarım ekonomisinde önemli bir yere sahiptir. Bu sebeplerle coğrafi sınırla ün bağı bulunan Gürgentepe Çoban Fasulyesinin tüm üretim aşamaları, coğrafi sınırda gerçekleşir.

Denetleme:

Denetimler; Ordu İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün koordinatörlüğünde; Ordu İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, Ordu Üniversitesi Ziraat Fakültesi ve Ordu Gıda Kontrol Laboratuvar Müdürlüğünden ürün konusunda uzman birer kişinin katılımıyla 3 kişiden oluşan denetim mercii tarafından gerçekleştirilir.

Denetimler; tohum ekimi ile bitki yetiştirme ve hasat dönemi olmak üzere düzenli olarak yılda 2 kere yapılır. Gerekli görülmesi veya şikâyet olması halinde ise her zaman denetim yapılır.

Denetim dönemleri ve denetime esas kriterlere aşağıda yer verilmektedir.

- Tohum ekim dönemi denetimi: Nisan-mayıs ayında yapılan denetimdir. Toprak hazırlığının, tohumluk materyalin ve ekim şartlarının uygunluğu denetlenir.
- Bitki yetiştirme ve hasat dönemi denetimi: Eylül-ekim aylarında yapılan denetimdir. Özellikle bitki gelişiminin, hasat zamanının, ürün özelliklerinin, depolama koşullarının ve Gürgentepe Çoban Fasulyesi ibaresi, logosu ile mahreç işareti ambleminin kullanımının uygunluğu denetlenir.

Denetim mercii, kamu kuruluşlarından veya özel kuruluşlardan veya bunlarda görevli gerçek veya tüzel kişilerden denetimin gerçekleştirilmesi sırasında faydalanabilir veya hizmet satın alabilir. Tescil ettiren, hakların korunmasında hukuki süreçleri yürütür.